

”Jeg har fået mit lort”

af Lone Nørgaard

Sådan lyder overskriften på én af 28 beretninger i bogen Det 1. bind. Titlen hentyder ikke til det første bind i en værkserie, men derimod til den første menstruation, sådan som den er blevet oplevet af 28 ”almindelige” kvinder i alderen fra 12 til 82.

Genremæssigt lægger bogen sig i forlængelse af udgivelser som *Livet Givet* og *Overgange*, hvis formål var at viderebringe forskellige kvinders personlige livshistorier for at give en fornemmelse af, hvad det er for udfordringer, der skal klares i et moderne kvindeliv. Her er den specifikke indfaldsvinkel, at kvinder skal kende deres køn og deres værd samt vedstå sig deres biologiske cyklus. Iflg. redaktøren Pia Deleuran er det nemlig forudsætningen for at komme videre i kønsdebatten, og hvad kunne være mere kvindeligt end fænomenet menstruation.

På bagsideomslaget står, at ”man fristes efter læsningen til at spørge, om piger og kvinder stadig er fremmede over for deres eget køn, eller om udviklingen har medført større åbenhed.”

Mit svar efter at have læst historierne er ikke entydigt. For nogle af de yngre bidragydere har klart et både afslappet og åbent forhold til deres kropslige funktioner. Men den omstændighed at fx Signe (født 1980, første menstruation som 11-årig) noterer sig, at menstruation stadig i 1990’erne er et pinligt emne, de fleste enten ikke taler om eller fx refererer til som ”Mit lort” peger ikke netop i retning af kropslig accept og afslappethed.

Da jeg anmeldte *Livet Givet*, stillede jeg og svarede bekræftende på spørgsmålet, om såkaldt almindelige menneskers livserfaringer er interessante for andre end dem selv og deres nærmeste. Det samme gør jeg i dette tilfælde, selv om jeg synes, at kvaliteten i de enkelte indlæg er meget svingende.

Emnet er - i hvert fald i teorien - interessant for alle kvinder, men sandt at sige kedede jeg mig lidt undervejs, når de private erfaringer blev leveret i en ikke særligt struktureret fremstilling og i et farveløst sprog.

Smag og behag er forskellige, men et par af de historier, jeg fandt mest vedkommende, var Hannah Riordan Bolls *For tidligt*, hvor hun i 3. person skildrer en rejse i Indien og det ubehagelige chok ved en for tidlig menstruation, og så Annette Daugaard Bentzen *Den første bloddråbe ...* og lidt mere. Den første skildring fænger på grund af fortælleteknikken, den anden ved sin sproglige veloplagthed.

Hver beretning indledes med et billede af forfatteren, som hun sådan ca. har set ud ved sin første menstruation, og fordi gruppen aldersmæssigt er så spredt, giver fotografierne et interessant og undertiden underholdende indblik i tidernes skiften inden for tøjmode, kropssprog og (selv)iscenesættelse.

Er den første menstruation noget, der skal fejres? Signe fortæller:

”Trods undervisning af både sundhedsplejersken og min dansklærer var jeg ikke klar over, at de brune pletter var menstruation (...) Det var først, da min mor skulle vaske, at hun både glad og overrasket fortalte mig, at jeg havde fået menstruation. Og det skulle selvfølgelig fejres med kaffe og kage.”

Meningerne om festligholdelse i den forbindelse er sikkert delte, men imellem polerne ”mit lort” og fejring kan man håbe på, at sidstnævnte i højere grad bliver pejlemærke end den negative attitude til menstruationen.

Ved at sætte spot på et område, der hidtil sjældent er nået meget længere end reklamernes hysteriske besyngelse af bind X's fantastiske sugeevne og tampon Y, der bare får dig til at glemme alt om det røde, fylder bogen et tomrum ud.

Og derfor er det - på trods af mine indvendinger - godt, at den blev skrevet.

Det 1. bind - 28 beretninger fra pige til kvinde (red. Pia Deleuran) Forlaget Forum Pris: 198,-.